

Predikan i Kyrkhults kyrka 2011 av Tobias Bäckström

Söndag efter nyår.

"Guds hus"

1 Kung 8:20, 27-30

Fil 2:1-4

Joh 2:13-22

Ps: 59, 369:1-4, 61, 6

Söndag efter nyår har temat "Guds hus". Templet som det var på Jesu tid, eller kyrkan som det är för oss. Vi är ju väl bekanta med kyrkan. Särskilt de av er som har bott i Kyrkhult under lång tid. Ni känner er kyrka och har tagit den till ert hjärta.

Fast kanske vi ibland tycker att den är lite opraktisk. Nu har den visserligen blivit handikappanpassad men allt är ju ändå inte så lättillgängligt. Och är den inte lite för stor och byggd för en annan tid? Så här mitt i vintern så känner vi ju av att den inte är helt lätt att värma upp. Kanske vaktmästarna skulle önska att det vore lite mer lättstädad.

Men då kan vi behöva påminna oss om att kyrkan är något mer än bara en samlingslokal, och dess utseende kan inte bara styras av praktiska behov. I så fall så hade vi ju lika gärna kunnat bygga en modern konferens- och möteslokal. Den är inte avsedd att vara så praktiskt som möjligt utan ett fönster mot Gud. En helig plats där tillbedjan underlättar eftersom där finns så mycket som påminner om Gud.

Men behöver vi egentligen kyrkan över huvud taget? Kan vi inte be till Gud ändå? Måste vi ha ett särskilt bödens hus? Som någon sa till mig: "Det är bättre att köra hö och tänka på Gud än att gå i kyrkan och tänka på höet." Ja, vad ska man svara på det? Själv så uppfattade jag det mest som en förevändning att inte gå i kyrkan. Jag tvivlar nämligen på att den som säger så verkligen tänker på Gud när han kör hö.

Men för att återgå till frågan: vad ska vi ha kyrkan till?

Ja, vi människor är inte bara andliga varelser. Vi är också kroppsliga. Kristendomen är ju en inkarnerad religion. Gud har blivit människa, antagit materia och därmed har skapelsen, det materiella blivit heligt. Därför så har saker som ikoner, relikier, heliga platser betydelse, inte för att sakerna i sig skulle vara värda vår tillbedjan men för att de är ett fönster mot det andliga, mot Gud. Precis som vår kyrka här i Kyrkhult. Det är helt enkelt betydligt lättare att tänka på Gud här än på hölasset.

Men behöver Gud kyrkan? I dagens gammaltestamentliga läsning så har kung Salomo precis byggt färdigt templet och ber nu till Gud vid dess invigning: "Himlarnas himmel rymmer dig inte, än mindre detta hus som jag har byggt." säger han då i sin bön. "Himlarnas himmel rymmer dig inte, än mindre detta hus som jag har byggt." Man kan ju faktiskt fråga sig: varför byggde han det då? Om han ändå inte trodde att Gud kunde rymmas där. Var det inte då onödigt?

Det är sant att Gud inte behöver templet, han talade till oss människor långt innan det fanns byggnader för oss att samlas i. Ändå har han valt att inkarnera sig i det materiella för att kommunicera med oss. Allra tydligast när han blev människa, och i förlängningen: var gång vi firar mässa. Men också i templet. Templet var från början en paradox, Guds närvaro kan ju inte begränsas till ett tempel men det var ändå där som Gud lovat att möta sitt folk.

Och i dagens evangelium så kommer Jesus till templet. Det templet var inte detsamma som kung Salomo byggt. Det revs när Jerusalem intogs av Nebukadnessar. Det andra templet var det så kallade Serubbabels tempel som byggdes på 500-talet före Kristus och stod sig ända tills romarna erövrade Jerusalem år 63 f. Kr. Det tempel som fanns vid Jesu tid var Herodes tempel. Det gamla templet blev skadat när romarna kom och Herodes restaurerade det och byggde ut det. Det omgavs av förgårdar och pelarhallar och tog en ansenlig yta i anspråk.

Men när Jesus driver ut de som köpte och sålde där, säger han något märkligt. ”Riv ner detta tempel så ska jag låta det uppstå igen på tre dagar”. Det var som svar när judarna begärde ett tecken från honom. Och var gång Jesus blev avkrävd ett tecken så återkom han alltid till samma sak: hans uppståndelse. Vid ett annat tillfälle så säger han ju att det enda tecken de skulle få var profeten Jonas tecken, han som var tre dagar och tre nätter i fiskens buk. Det enda tecknet som är verkligt nödvändigt är uppståndelsen.

Nu förstod de ju inte att det var sin kropp och uppståndelsen som han talade om. Men som det läggs till: senare skulle lärjungarna förstå det. Direkt efter att ha genomfört sin våldsamma aktion och drivit ut försäljarna så börjar han alltså plötsligt tala om sin kropp. Jesus menar att allt det som templet stod för nu har flyttats över till honom. Han utgör ett alternativ till Jerusalems tempel. Tidigare var Guds närvaro i templet, men nu förkroppsligar Jesus Guds närvaro. Både han och templet gör alltså anspråk på att vara den plats där Gud är verksam för att hela och upprätta sitt folk. Jesus menar sig vara Guds närvaro inkarnerad i Israel, de funktionerna som tidigare fanns i templet är nu överflyttade till honom som person.

Vid den här tiden så hade man byggt på templet i 46 år, ändå var det inte färdigt. Herodes stolta bygge skulle inte bli färdigt förrän år 64 e. kr. Sex år senare, år 70, skulle det rivas och förstöras fullständigt av den romerska övermakten.

Kyrkor och katedraler är byggda av människohand och kan förstöras av människohand. Men det tempel som är Kristi kropp kan inte förstöras. Den vet inga gränser, vare sig geografiska eller tidsmässiga. Överallt där vi samlas till gudstjänst och fira nattvard, där är Guds tempel.